

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Terroryzm - wykład , PG_00132535						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski język polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Marcin Lech					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	prof. dr hab. Adam Lesner dr n. med. Anna Kaczorowska dr Marcin Lech					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	10		0.0		15.0	25
Cel przedmiotu	<p>Współcześnie przed społecznością międzynarodową, a w szczególności przed prawem międzynarodowym stają nowe wyzwania w relacji z bezpieczeństwem międzynarodowym, które określa gwarancje istnienia, rozwoju i aktywności uczestników stosunków międzynarodowych ze względu na międzynarodowy terroryzm. Z uwagi na różnice zdań między państwami, w prawie międzynarodowym nie wprowadzono jednolitej definicji terroryzmu, ani całościowej i powszechnie obowiązującej konwencji o zwalczaniu terroryzmu. W okresie zimnej wojny, kiedy powstawały podstawowe umowy międzynarodowe dotyczące tej problematyki, brak prawnej definicji terroryzmu był dla niektórych państw wygodny, ponieważ umożliwiał odmienne traktowanie organizacji terrorystycznych, w zależności od wyznawanej przez nie ideologii. Nie określono także ścisłych relacji pomiędzy prawem międzynarodowym i zjawiskiem terroryzmu. Do właściwego rozważenia tych kwestii istotne są dwie pełne analizy dotyczące: istoty terroryzmu, jako zjawiska, które ma wpływ na kształtowanie się współczesnego systemu międzynarodowego oraz relacji bezpieczeństwa międzynarodowego z prawem międzynarodowym. W perspektywie postępującej globalizacji działań i określonych układów terrorystycznych, państwa, które są potencjalnymi celami morderczych ataków, muszą wyjść naprzeciw tym problemom, dzięki mechanizmom sprawnie funkcjonującego prawa międzynarodowego, głównie tworzonego przez organy ONZ. Znaczenie Karty Narodów Zjednoczonych, duża liczba konwencji międzynarodowych, protokołów i rezolucji przyjętych i ratyfikowanych przez ostatnie czterdzieści lat na poziomie uniwersalnym przez ONZ, świadczy niewątpliwie o efektywności nie tylko tej organizacji międzynarodowej w walce z terroryzmem, ale przede wszystkim o ewolucji prawa międzynarodowego w tej dziedzinie. Szybka ratyfikacja i efektywna implementacja uniwersalnych instrumentów prawnych przez państwa członkowskie, stanowi obecnie najważniejszy priorytet ONZ. Międzynarodowe prawo antyterrorystyczne jest obecnie wystarczającą bazą formalną do współpracy państw w ściganiu sprawców, najczęściej popełnianych i najgroźniejszych rodzajów aktów terroryzmu. Mankamentem jest jednak niska skuteczność, wynikająca głównie z popierania lub tolerowania przez niektóre państwa organizacji terrorystycznych czy też angażowania się funkcjonariuszy państwowych w akty terrorystyczne. Poczyniony został istotny postęp w tej materii. Jednak uniwersalna ratyfikacja wszystkich instrumentów prawnych nie została jeszcze osiągnięta. Przyjęcie norm międzynarodowego prawa terrorystycznego jest już zależne od suwerennej woli państw, najważniejszych przecież podmiotów prawa międzynarodowego.</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KRYMMU2_WG04] Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach przestępczości oraz sposobach ich przeciwdziałania.	Wiedza studenta dotyczy międzynarodowego prawa antyterrorystycznego funkcjonującego w ramach systemu międzynarodowego.	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[KRYMMU2_UW04] Potrafi posługiwać się zasadami i normami prawnymi jak i zawodowymi w podejmowanej działalności kryminologa	Student stosuje zasady i normy międzynarodowego prawa antyterrorystycznego.	[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[KRYMMU2_UK02] Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach związanych z szeroko pojętą kryminologią, jednocześnie jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w kryminologii	Student jest poważnym partnerem do dyskusji na temat międzynarodowego prawa antyterrorystycznego oraz zagrożeń terrorystycznych we współczesnym świecie.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[KRYMMU2_UW01] Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu kryminologii oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania i interpretowania problemów związanych z kryminologią szeroko rozumianą	Wiedza teoretyczna studenta ułatwia rozumie nie kryminologii nie tylko w ramach nauk prawnych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KRYMMU2_WG01] Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk prawnych oraz związanych z naukami penalnymi, ich miejscu w systemie nauk i wzajemnych relacjach.	Student rozumie wzajemne relacje funkcjonujące w ramach międzynarodowego prawa antyterrorystycznego i innych dziedzin nauk prawnych.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[KRYMMU2_KR08] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	Student rozwija stale swoją wiedzę w oparciu o wykłady i zaprezentowaną literaturę.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KRYMMU2_UU03] Ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji psychologicznych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań	Student otrzymuje istotną wiedzę na temat mechanizmów międzynarodowego prawa antyterrorystycznego.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KRYMMU2_UW06] Posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnego problemu i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie	Student posiada wiedzę merytoryczną dla rozwiązywania problemów.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KRYMMU2_UW05] Potrafi ocenić przydatność typowych procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami związanymi z kryminologią	Student rozumie główne fundamenty międzynarodowego prawa antyterrorystycznego w teorii i w praktyce.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KRYMMU2_UW02] Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii	Student będzie niezależny w ocenach ewolucji międzynarodowego prawa antyterrorystycznego.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[KRYMMU2_KK01] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	Student rozwija stale swoją wiedzę bazując na wykładach, literaturze.	[SK5] realizacja zadania problemowego

1. Wpływ procesu globalizacji na terroryzm międzynarodowy w aspekcie ochrony społeczności międzynarodowej.
  - 1.1 Wieloaspektowy proces globalizacji a różnorodność aktywności uczestników współczesnych stosunków międzynarodowych.
    - 1.2 Wpływ terroryzmu międzynarodowego na sytuację bezpieczeństwa w globalizującym się świecie.
    - 1.3 Zapewnienie zewnętrznego i wewnętrznego bezpieczeństwa państwom w globalizującym się świecie.
  - 1.4 Terroryzm jako instytucja rzeczywistości ponowoczesnej.
  - 1.5 Terroryzm a walka narodowyzwolenicza przyczynek do dyskusji.
  - 1.6 Kulturowe, religijne, cywilizacyjne i polityczne uwarunkowania fundamentalizmu w świecie arabskim jako źródła terroryzmu muzułmańskiego.
    - 1.7 Definicja oraz percepcja współczesnego terroryzmu międzynarodowego źródła i korzenie.
      - 1.8 Koncepcja nowego terroryzmu międzynarodowego - pomiędzy determinacją a fragmentacją.
  - 1.9 Cyberterroryzm państwowy i niepaństwowy początki, skutki i formy.
  - 1.10 Terroryzm nuklearny zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego.
  - 1.11 Nowy terroryzm jako asymetryczna odpowiedź na rozszerzenie i pogłębienie integracji europejskiej.
  - 1.12 Międzynarodowy terroryzm samobójczy główną koncepcją prowadzenia walki przez Al.-Kaidę.
1. Ochrona prawna jednostki w oparciu o zasadę równości oraz niedyskryminacji, podstawą do tworzenia unormowań międzynarodowego oraz europejskiego prawa antyterrorystycznego.
  - 2.1 Interdyscyplinarny charakter zasady równości i niedyskryminacji.

2.2 Stosowanie zasady równości i niedyskryminacji w podstawowych aktach prawa międzynarodowego i prawa europejskiego.

1. Ochrona prawna społeczności międzynarodowej w przedmiotowym kryterium zakresu regulacji międzynarodowego i krajowego prawa antyterrorystycznego poprzez gwarancje bezpieczeństwa międzynarodowego.

3.1 Terroryzm jako kategoria prawa międzynarodowego.

3.2 Gwarancja bezpieczeństwa międzynarodowego poprzez skuteczne mechanizmy prawa międzynarodowego we współczesnym świecie.

3.3 Przedmiotowe kryterium zakresu regulacji prawa międzynarodowego antyterrorystycznego.

3.4 Polskie prawo wobec terroryzmu.

3.5 Terroryzm w polskim kodeksie karnym.

3.6 Rozpoznanie operacyjne terroryzmu wobec wybranych zagadnień konstytucyjności działania instytucji państwowych.

3.7 Inne antyterrorystyczne unormowania prawne.

1. Ochrona prawna społeczności międzynarodowej na mocy uregulowań międzynarodowego prawa antyterrorystycznego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

4.1 Nadrzędna rola Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w tworzeniu aktów prawa międzynarodowego w walce z terroryzmem.

4.2 Znaczenie Karty Narodów Zjednoczonych oraz jej art. 51 rozdziału VII w walce z międzynarodowym terroryzmem w kwestii samoobrony.

4.3 Aktywność prawotwórcza ONZ w przygotowaniu kolejnych aktów międzynarodowego prawa antyterrorystycznego.

4.4 Rola Rady Bezpieczeństwa ONZ i rezolucji jej autorstwa w kreowaniu aktów prawa antyterrorystycznego.

4.5 Wkład Biura ds. Narkotyków i Przeszeczności Zorganizowanej ONZ (United Nations

Office of Drugs and Crime) w ustawodawstwo antyterrorystyczne.

1. Ochrona prawna społeczności międzynarodowej przed terroryzmem

w unormowaniach międzynarodowego prawa humanitarnego.

5.1 Międzynarodowe prawo humanitarne a trendy rozwojowe współczesnej epoki wobec terroryzmu.

5.2 Spójność i charakter systemowy zasad ogólnych międzynarodowego prawa humanitarnego oraz znaczenie norm prawnych *jus ad bellum i jus in bello*.

5.3 Konwencjonalizm, zwyczajowość oraz implikacje międzynarodowego prawa humanitarnego w aspekcie aktów terrorystycznych.

5.4 Klasyfikacja terrorystów na podstawie międzynarodowego prawa humanitarnego oraz konieczność weryfikacji unormowań prawnych.

5.5 Znaczenie *Konwencji o zapobieganiu terroryzmowi z 1937 roku i Konwencji Genewskich z 1949 roku*.

5.6 Terroryzm państwowy a paralelizm z wojnami narodowyzwolenczymi i międzynarodowymi konfliktami zbrojnymi.

5.7 Znaczenie aktów prawnych Organizacji Narodów Zjednoczonych i Unii Europejskiej.

5.8 Przyszłość uregulowań na bazie międzynarodowego prawa humanitarnego.

1. Ochrona prawna społeczności międzynarodowej na tle wybranych uregulowań prawa Unii Europejskiej.

6.1 Unia Europejska w obliczu terroryzmu.

6.2 Od europejskiej współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

6.3 Znaczenie Decyzji Ramowych Rady Unii Europejskiej i najważniejszych aktów

prawnych innych instytucji Unii w ewolucji prawa antyterrorystycznego.

6.4 Aktywność Unii Europejskiej w walce z terroryzmem międzynarodowym wobec wyzwań współczesności.

1. Antyterroryzm i kontrterroryzm.

7.1 Geostrategia a terroryzm.

7.2 Odstraszanie wobec zagrożeń ze strony aktorów niepaństwowych.

7.3 Służby specjalne w walce z terroryzmem muzułmańskim.

7.4 Funkcjonowanie systemu jednostek antyterrorystycznych Policji a ewolucja sytuacji zakładniczych.

7.5 Rozpoznanie operacyjne terroryzmu wobec wybranych zagadnień konstytucyjności działania instytucji państwowych.

7.6 Wyzwania pedagogiki bezpieczeństwa: problem terroryzmu resentymentalnego.

7.7 Morskie aspekty międzynarodowego terroryzmu.

7.8 Zagadnienie wyrównania szkód wynikłych z ataku terrorystycznego na przykładzie bezprawnego zawładnięcia statkiem powietrznym.

1. Terroryzm ruchy i organizacje.

8.1 Dżihadyzm jako globalny zbrojny ruch społeczny.

8.2 Ekspansja Al-Kaidy po 11 września 2001 roku.

8.3 Przemiana północnoirlandzkich organizacji terrorystycznych w partie polityczne.

8.4 Combat 18 terroryści czy chuligani?

8.5 Hezbollah po wojnie libańskiej. Perspektywy działania organizacji.

8.6 Hizb ut Tahrir pomiędzy przemocą a polityką.

8.7 Kulisy zamachu terrorystycznego na mediatora ONZ, hrabiego Folke Bernadotte.

8.8 Zarys działalności wahabitów na Kaukazie.

	8.9 Powiązania zorganizowanej przestępczości z grupami terrorystycznymi na przykładzie Afganistanu.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Esej prawniczy	60.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>T. R. Aleksandrowicz, <i>Terroryzm międzynarodowy</i>, Wydawnictwo Editions Spotkania 2015.</p> <p>Th. Badey, <i>Defining international terrorism: A pragmatic approach</i> [w:] <i>Terrorism and Political Violence</i>, vol. 10, 1998, Issue 1,</p> <p>http://tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09546559808427445?journalCode=ftpv20</p> <p>Ł. Czabotar, S. Hyps, K. Wiak, <i>Środki przeciwdziałania terroryzmowi w prawie karnym</i>,</p> <p>Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 2016.</p> <p>K. Danielewicz (red.), <i>Państwo islamskie (ISIS). Historia powstania i taktyka działania</i>.</p> <p>Wydawnictwo Napoleon V 2019.</p> <p><i>Introducing the Global Terrorism Database</i>, http://tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09546550701246817</p> <p>E. Kacperska, <i>Terroryzm międzynarodowy jako problem globalny współczesnej gospodarki</i>,</p> <p>Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, nr 120, 2017, http://researchgate.net/publication/323681429 <i>Terroryzm międzynarodowy jako problem globalny wspo</i></p> <p>W. Kapica, <i>Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Praktyczny przewodnik</i>,</p> <p>Wydawnictwo Wolters Kluwer Business 2018.</p> <p>J. Kardaś, <i>Federacja Rosyjska wobec północnokaukaskiego terroryzmu</i>, Wydawnictwo FNCE</p> <p>2019.</p> <p>S. Koper, <i>Polscy terroryści i zamachowcy</i>, Wydawnictwo Harde 2019.</p> <p>M. Lech, <i>Ochrona prawna społeczności międzynarodowej wobec zagrożenia terroryzmem</i>.</p> <p><i>Studium międzynarodowego prawa antyterrorystycznego</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu</p> <p>Gdańskiego 2014.</p> <p>M. Lech, <i>New security strategies and development of international cooperation against</i></p>

terrorism in the light of the legal order of the United Nations, The Polish Journal

of Criminology, vol. 1, 2015, <http://www.pjoc.pl>, DOI: 10.5604/1.1208589.

M. Lech, *Security of the Republic of Poland in the context of international anti-terrorist*

regulations, Gdańskie Studia Międzynarodowe, vol.13, nr 1-2, 2015,

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2015 (publikacja jest w internecie).

M. J. Malinowski, R. Ożarowski, W. Grabowski, *Ewolucja terroryzmu na przełomie XX i XXI*

wieku, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2009.

T. Michalczak, *Europa w obliczu islamskiego terroryzmu. Dlaczego dochodzi do ataków*

terrorystycznych i jak im przeciwdziałać, Wydawnictwo Difin 2019.

A. Nowakowska-Krystman, W. Zubrzycki, P. Daniluk, E. mazur-Cieślak, *Terroryzm w ujęciu*

analiz strategicznych, Wydawnictwo Difin 2015.

P. Polko, R. Polko, *Bezpiecznie już było. Jak żyć w świecie sieci terrorystów i ciągłej niepewności*,

Wydawnictwo Helion 2018.

I. Szkurlat, *Terroryzm a polityka bezpieczeństwa państw Europy Zachodniej na przełomie*

XX i XXI wieku. Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku 2018.

P. Wilkinson, *International Terrorism: the changing threat and the EUs response*, Challoi Paper,

No. 84, October 2005,

http://peacepalacelibrary.nl/bodes/files/ISS_EU_chai84e.pdf

Wykaz stron internetowych

<http://www.antyterroryzm.gov.pl>

<http://www.osce.org/atu/171387/download=true> (Status of the Universal Anti-Terrorism

Conventions and Protocols as well as other International and Regional Legal Instruments

related to Terrorism and Co-operation in Criminal Matters in the OSCE Area)

https://www.unodc.org/documents/treaties/terrorism/explanatory_english.pdf (UN Legislative

Guide to the Universal Anti-Terrorism Conventions and Protocols)

<https://www.un.org/en/counterterrorism/legal-instruments.shtml> (United Nations Office

of Counter-Terrorism)

<https://www.un.org/SC/ctc/resources/international-legal-instruments/> (Security Council,

Counter-Terrorism Committee, International Legal Instruments)

<https://treaties.un.org/Pages/ParticipationStatus.aspx> (United Nations Treaty Collection,

Multilateral Treaties Deposited with the Secretary General)

<https://www.un-library.org/international-law-and-justice/international-instruments-related-to-the->

prevention-and-suppression...(International Instruments Related to the Prevention and

Suppression of International Terrorism, Fourth Edition, Volume I)

<http://www.ae.krakow.pl-ekte.konf/pach.doc>

<http://www.iaea.org>

http://im.org.pl/ins/news/rozpoz_terr.pdf

<http://www.bbn.gov.pl>

<http://www.carlisle.army.mil/USAWC/Parameters.Articles/04spring/morgan.htm>

		http://www.ce.uw.edu.pl/pliki/pw/1-2008_Ziewiec.pdf http://europol.en.int/ http://prawaczlowieka.edu.pl http://www.unic.un.org.pl/terroryzm/dzialania_sekr.php/ http://www.terroryzm.com/normy-prawa-miedzynarodowego-dotyczace-zwalczania-terroryzmu/
	Uzupełniająca lista lektur	-----
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Rola ONZ w walce z międzynarodowym terroryzmem. 2. Współczesne konwencje antyterrorystyczne. 3. Rola społeczności międzynarodowej w walce z międzynarodowym terroryzmem.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.